

42

Uczynki miłosierdzia co do duszy

Cele katechetyczne

- ukazanie potrzeby wrażliwości nie tylko na potrzeby cielesne, ale także duchowe drugiego człowieka – uczynki miłosierdzia co do duszy;
- uświadomienie, że wyznacznikiem wiary chrześcijańskiej jest postawa wobec drugiego człowieka;
- ukazanie wartości czynków miłosierdzia co do duszy wobec drugiego człowieka;
- kształtowanie właściwej postawy wobec potrzebujących;
- wychowanie do uczynków miłosierdzia, czy miłosierdzia.

Treści

- uczynki miłosierdzia co do duszy;
- wrażliwość na potrzeby i cierpienie duchowe drugiego człowieka;
- różne formy pomocy charytatywnej, która nie ogranicza się do zbiórki pieniędzy;
- przykłady troski o duszę człowieka: św. Matka Teresa, Marek Kotański, kapucyni z ul. Miodowej w Warszawie, Siostry Misjonarki Miłości;
- człowiek jest jednością duszy i ciała;
- zagrożenia płynące z uzależnień i nałogów.

Wymagania

Uczeń:

- wymienia i opisuje uczynki miłosierdzia co do duszy;
- opowiada, jak można dbać o dobro duchowe bliźniego w oparciu o konkretne przykłady;
- wymienia różne rodzaje i formy pomocy charytatywnej;

- tłumaczy, co to znaczy, że wyznacznikiem wiary chrześcijańskiej jest postawa wobec drugiego człowieka;
- wyjaśnia, co to znaczy, że człowiek jest jednością duszy i ciała.

Postawy

Uczeń:

- wymienia uczynki miłosierdzia co do duszy;
- podaje przykłady sytuacji, w których może okazać komuś miłosierdzie;
- na podstawie zdobytej wiedzy swoimi słowami uzasadnia związek wiary z uczynkami;
- pielęgnuje w sobie postawę wrażliwości na potrzeby duchowe drugiego człowieka;
- stara się unikać zachowań prowadzących do uzależnień;
- stara się spełniać uczynki miłosierdzia co do duszy.

Pojęcia, postaci

Święta Matka Teresa z Kalkuty, Marek Kotański, Monar.

Wartości

Troska i wrażliwość na potrzeby duchowe drugiego człowieka; uczynki miłosierdzia jako sposób okazywania naszej miłości Bogu; spełnianie uczynków miłosierdzia wzorem postawy chrześcijanina.

Metody

Lektura i analiza fragmentu Pisma Świętego; praca z podręcznikiem; praca w grupach; słuchanie lub śpiew piosenki; pogadanka; miniwykład; praca z krótkimi opowiadaniem.

Korelacja z edukacją szkolną

- język polski – kształcenie językowe; historia św. Matki Teresy, Marka Kotańskiego; motyw uwolnienia się z nałogu, uzależnienia;
- przyroda – funkcjonowanie ciała człowieka; dojrzewanie – rozpoznawanie zachowań prowadzących do uzależnień;

- muzyka – piosenka *Podaj rękę swemu bratu*;
- język obcy – słówka w języku angielskim z podręcznika.

Propozycja realizacji

1. Modlitwa: śpiew piosenki *To przykazanie*.
2. Powtórzenie najważniejszych wiadomości z lekcji o Miłosierdziu Bożym i o uczynkach miłosierdzia względem ciała.
3. Praca z podręcznikiem: poszukiwanie odpowiedzi na pytania, jak możemy okazywać miłosierdzie co do duszy.
4. Omówienie przykładów dbania o dobro duchowe, nie tylko fizyczne. Polecenie napisania notatki do gazetki szkolnej, ogłoszenia na stronę internetową albo listu do kolegi, koleżanki z wakacji, na temat działalności mającej na celu troskę o dobro duchowe innego człowieka.
5. Można też przejść do rozważań o innym sposobie czynienia miłosierdzia na podstawie opowiadania.

Pewna staruszka usłyszała na modlitwie głos Boga, który powiedział do niej: „Dziś przyjdę Cię odwiedzić”. Kobieta ubrała się w najpiękniejszą suknię i zaczęła oczekiwać na przybycie Boga. W pewnym momencie ktoś zapukał do drzwi. Była to sąsiadka, która miała chore dziecko i prosiła o pożyczenie termometru. Staruszka wypchnęła ją za drzwi, mówiąc, że nie ma czasu na takie głupstwa, bo czeka na dobrego Boga. Po pewnym czasie ktoś znowu zapukał. Tym razem był to chłopak, który sprzedawał jakieś tanie rzeczy. Staruszka krzyknęła: „Czekam na Boga, nie mam czasu! Przyjdź innym razem!”. Przyszła jeszcze jakaś kobieta, prosząc o wsparcie dla dzieci, bo mąż stracił pracę. I do niej zniecierpliwiona staruszka rzekła: „Zostaw mnie w spokoju. Czekam na ważnego gościa”.

Dzień minął, a Bóg nie pokazał się. Rozczarowana staruszka poszła spać. We śnie ukazał się jej dobry Bóg i powiedział: „Dziś trzy razy przyszedłem cię odwiedzić i trzykrotnie Mnie nie przyjąłeś!”.

Źródło: mateusz.pl/rekolekcje/2005/wb/, (dostęp: 30.06.2023).

Omówienie treści i wymowy opowiadania. Podkreślenie, że Jezus utożsamia się z potrzebującymi ludźmi.

6. Katecheta przypomina uczynki miłosierdzia względem ciała i podaje, że są też inne uczynki dotyczące ludzkiej duszy.

Uczynki miłosierdzia co do duszy

1. Grzeszących upominać.
 2. Nieumiejętnych pouczać.
 3. Wątpiącym dobrze radzić.
 4. Strapionych pocieszać.
 5. Krzywdy cierpliwie znosić.
 6. Urazy chętnie darować.
 7. Modlić się za żywych i umarłych.
7. Rozwinięcie: Katecheta podaje trzy historie, które trzeba dopasować do jednego z uczynków miłosierdzia co do duszy.
- A. Zosia siedzi w jednej ławce z Anią. Za chwilę nauczycielka odda sprawdziany z matematyki. Ania dostała jedynkę i bardzo się zasmuciła. Zosia otrzymała szóstkę. Zamiast przechwalać się dobrą oceną, powiedziała do koleżanki: „Nie martw się. Poprawisz tę ocenę, a ja ci pomogę”. Ania uśmiechnęła się do niej z wdzięcznością.
 - B. Tomek pochodził z niezamożnej rodziny. Nie miał modnych markowych ubrań. Gdy koledzy żartowali z niego, Tomek czuł się z tym bardzo źle. W końcu Zosia nie wytrzymała i powiedziała im podczas nieobecności Tomka w szkole, że postępują niewłaściwie, i by zastanowili się, czy to jest ważne, jak dany człowiek się ubiera. Trochę się zawstydzili i zastanowili nad słowami koleżanki.
 - C. Marysia pokłóciła się z Zosią. Powiedziała jej coś przykrego, bo tego dnia miała zły humor. Przemyślała jednak swoje postępowanie i podeszła do Zosi, aby ją przeprosić. Zosia ucieszyła się i powiedziała, że nie czuje do niej urazy i nadal uważa ją za swoją najlepszą koleżankę.
8. Wykonanie zadań 2, 3.
9. Zakończenie: Katecheta uświadamia uczniom prawdę o tym, że uczynki miłosierdzia co do duszy to szansa dla każdego z nas. Nie trzeba mieć pieniędzy, wystarczy dawać to, co ma się w sobie: dobre serce. Jest to jałmużna nie w formie pieniędzy, ale czynu miłosierdzia. Wykonanie zadania 4.

10. Propozycja notatki: Uczynki miłosierdzia co do duszy są drogowskazem, jak służyć drugiemu człowiekowi. Spełniamy w ten sposób swoje chrześcijańskie posłannictwo.
11. Praca domowa: wykonanie zadania 1. Ułóż krótką historię do jednego wybranego uczynku miłosierdzia co do duszy.
12. Wysłuchanie lub śpiew piosenki *Podaj rękę swemu bratu* oraz modlitwa św. Franciszka z Asyżu.

*Dobry Panie, uczyni z nas narzędzia Twego pokoju,
abyśmy siali miłość, tam gdzie panuje nienawiść,
wybaczenie, tam gdzie panuje zwątpienie,
nadzieję, tam gdzie panuje rozpacz,
światło, tam gdzie panuje mrok,
radość, tam gdzie panuje smutek.
Spraw, abyśmy mogli
nie tyle szukać pociechy, co pociechę dawać,
nie tyle szukać zrozumienia, co rozumieć,
nie tyle szukać miłości, co kochać.
Albowiem dając – otrzymujemy,
wybaczając – zyskujemy przebaczenie,
a umierając, rodzimy się do wiecznego życia.
Przez Chrystusa, Pana naszego, Amen:*

Źródło: <https://radioniepokalanow.pl/najpiekniejsze-modlitwy-sw-franciszka-z-asyzu/>,
(dostęp: 29.06.2023).

Uwaga! Katecheta przygotowuje dla uczniów tekst modlitwy.